

NÁVŠTĚVA PLZNĚ.

Návštěvu Plzně podnikl prezident republiky automobilem z Prahy dne 17. května 1919. Cestou byl vítán v Berouně a v Králově Dvoře; v Rokycanech ho uvítala již také delegace plzeňského dělnictva. Na hranicích Plzně, u slavnostní brány, hlásili se prezidentovi zástupci plzeňských státních a samosprávných úřadů. V jejich průvodu dojel prezident k radnici a po prohlídce čestné setniny vešel do radnice.

NA RADNICI

ZÁSTUPCŮM MĚSTA A OKRESU

48

Jménem shromážděných zástupců města, okresu a korporací pozdravil presidenta v zasedací síni starosta *dr Matouš Mandl*. V svém proslovu zdůraznil, že Praha je hlavou republiky, Plzeň její dělnou rukou a upozornil na dobrou shodu Plzeňska s německou menšinou.

V Plzni 17. května 1919.

Pane starosto, přátelé,

já vám děkuji za přívětivé pozdravení, kterého se mi dostalo v Plzni, a děkuji vám ze srdce za vaši laskavost.

Historické vzpomínky, které pan starosta nám zde přednesl, jsou jistě hlubokým poučením pro budoucnost. Abych nezdržoval dlouho, upozorňuji jen — a jsem si toho dobře vědom ve své nastávající práci politické — že moderní stát vyvinul se vlastně z měst; a naše historie česká a právě Čech je klasickým dokladem tohoto zvláštního vývoje. Stát moderní, pravím, jakožto stát po výtce administrativní, správní, již nepanuje, nýbrž spravuje. Stát moderní je pro občanstvo a ne občanstvo pro stát. To byl vývoj v Čechách, to byl vývoj vaší Plzně, ale právě vaše Plzeň také pro nynější historii je dalším dokladem vývoje správního. Město totiž také se mění, jako všechno. Jako stát tak i každé moderní město stává se po výtce průmyslovým, a tím také stát dostává do-

cela jiné vzezření slohové, začíná být jiným; a opět z měst a z měst vůdčích — Praha, Plzeň a jiná — vznikne ten moderní stát.

Stát, to není žádná abstrakce, nýbrž jsou to ti lidé, kteří ten stát administrují, tedy úředníci a všichni, kteří správy státu jsou účastni. Jak vy dovedete spravovat město, tak budete spravovat svůj stát, a při této vzájemnosti města a státu právě vaše město, jakožto průmyslové, které ne starým rakouským státem, ale vlastním úsilím stalo se tím, co jest, toto město bude z hlavních složek našeho budoucího státu republikánského.

Já vám přeji, jako přeji našemu národu, abychom tento stát republikánsky, opravdu demokraticky, sociálně vybudovali. A máme ještě i dosti práce záštitné, abychom jej udrželi. A jestliže já budu moci spolupůsobit s vámi — pan starosta jako mnozí lidé mně přejí, abych to mohl ještě dlouhá léta zastávat — já slibuji, že se vynasnažím. Věřím, že k spolupráci musí být vzájemnost spolu s jednotností a volností, a pak dosáhneme, čeho si přejeme.

Nazdar!

Potom odjel president do Škodových závodů.

V ŠKODOVÝCH ZÁVODECH

49

SPRÁVĚ A ZAMĚSTNANCŮM

Před vchodem do Škodových závodů pozdravili presidenta předseda Obchodní a živnostenské komory *Pokorný*, člen správní rady závodů *Šimonek*, důvěrník dělnictva *Hříbal*, zástupce úřednictva *ing. Španlang* a řídící učitel ze Skvrňan *Stárek*. Všichni zdůraznili význam Škodových závodů pro město a kraj i pro celý stát a požádali presidenta, aby závodům vzešlým z kovářské dílny věnoval svou pozornost.